

AAP OP STRAAT
Leo Timmers
Querido
(door Inger Bos)

OVER DE MAKER

Leo Timmers (°1970, Genk) las als kind veel strips. Op zijn achtste begon hij zelf met strips tekenen. Na zijn studies publiciteit en grafische vormgeving illustreerde hij voor verschillende bladen (zoals De Standaard, Knack en Humo), maakte omslagen voor jeugdromans en illustreerde prentenboeken. In 2000 publiceerde hij 'Blij met mij', zijn eerste eigen prentenboek, waarvoor hij direct een Boekenpluim ontving. Voor 'Boem' kreeg Timmers in 2012 een Boekenpauw. In 2019 was 'Een huis voor Harry' Prentenboek van het Jaar. Timmers werk is meermalen bekroond door de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen. Het grote voorbeeld van Leo Timmers is Max Velthuijs. Hij houdt veel van de kikkerboeken. 'Kikker is bang' vindt hij één van de mooiste prentenboeken die er ooit gemaakt zijn.

Bronnen: www.leotimmers.com

Luister ook naar [aflevering 6 van De Grote Vriendelijke Podcast](#), waarin Leo Timmers te gast is.

1. VOOR HET LEZEN

Omslag

Laat de voorkant van het boek aan de juryleden zien.

- Wat zien jullie op de tekening op de voorkant? (vader aap op een bananenmotor, zoontje aap die aan de slinger van een kraanwagen zwaait, een brede zwarte strook met korte witte strepen, de voorkant van een groene vrachtwagen, een vogel, bloemen, een kilometerpaaltje)
- Wat is die brede zwarte strook met de korte witte strepen, denken jullie? (asfaltweg met middenstrepen)
- Laat het aapje zijn vader los of springt hij juist van de kraanwagen af, denken jullie? Waar zie je dat aan?
- Zien jullie patronen (herhalingen in kleur, vormen of onderdelen) in de omslagtekening? (de helmen van de twee apen; de banaan op het jack van vader aap/de motorbanaan; de rode stip op het jack van vader aap/de rode stip op de motor; het geel in de naam van de schrijver/gele bloemen/gele banaanmotor; de witte korte strepen; het groen in de naam van de uitgeverij/groene bladeren/groene vrachtwagen; het rood in de kleding en schoenen van zoontje aap/rode kraanwagen; de open snavel van de vogel/de open mond van vader aap; ...)

Laat de achterkant van het boek aan de juryleden zien.

- Wat zien jullie op de tekening op de achterkant? (een hijskraan en een vrachtwagen, beide bestuurd door een ezel en met dozen/pakjes waarin giraffen zitten die elkaar kussen; een schuifwagen met schelpen in de laadbak, bestuurd door een kreeft; een vrachtwagen met een reuzenemmer vol met schelpen, eveneens bestuurd door een kreeft; kleine aap in een blauw (!) pakje met een cadeautje in zijn handen; ...)
- Haalt kleine aap de schelp uit het pakje of stopt hij de schelp erin, denken jullie? Waar zie je dat aan?
- Kijk nog eens goed naar de wagens met de giraffen. Wat valt jullie op? (een hele giraf in verschillende dozen; de getallen 1 t/m 4 op de bruine dozen; het blauwe pakje en de blauwe pet van de ezel in het blauwe wagentje, waarvan de oren door het dak heen gaan; de groene pet van de ezel in het groen wagentje; de blauwe wielen/de groene wielen; ...)

'Aap op straat' is een tekstloos prentenboek.

- Wat wordt bedoeld met een tekstloos prentenboek, denken jullie? (er staat geen tekst in het boek, de illustraties vertellen het verhaal; elke lezer mag zijn eigen verhaal er zelf bij verzinnen; ...)

Titel

Praat met de juryleden over de titel.

- Hoe zien de woorden van de titel eruit? (aap en straat staan in grote witte hoofdletters, op staat in een kleinere witte letter en ook scheef)
- Hebben die verschillende lettergroottes een betekenis, volgens jullie? (de grote letters zijn waarschijnlijk het belangrijkste, of misschien is 'op' juist anders geschreven om daar de aandacht op te vestigen, ...)
- Is Aap eigenlijk wel óp straat of juist meer bóven de straat? Wat gaat er in dit verhaal gebeuren, denken jullie?
- De naam van de schrijver staat in gele, veel kleinere letters afgedrukt dan de titel. De naam van de uitgeverij in groene, nog weer kleinere letters. Wat betekent de lettergrootte hier, denken jullie? En de kleuren? Hadden de woorden ook andere kleuren kunnen hebben? Voor welke kleuren hadden jullie gekozen?

2. TIJDENS HET LEZEN

Toon de spreads een voor een, begin bij de spread met het titelblad. Vertel er zelf nog niets bij. Vraag de juryleden bij deze eerste lezing te letten op het kleine aapje. Ga enigszins snel door het boek heen. Er is ontzettend veel te zien op de tekeningen. Laat de juryleden weten dat zij bij de tweede lezing meer tijd krijgen om de prenten te bekijken en te bespreken.

Laat de prenten een tweede keer zien. Neem nu meer tijd per spread. Vertel wat het kleine aapje doet en welke voertuigen en bestuurders te zien zijn. Vraag de juryleden te letten op patronen: vormen/kleuren/onderdelen die herhaald worden. De juryleden hoeven niet alle patronen te onthouden; het gaat om het gericht kijken.

3. NA HET LEZEN

Verhaal

Bespreek met de juryleden een aantal verhaalelementen.

- Waar wordt kleine aap opgehaald? (school; kleuterschool; kinderdagverblijf; ...) Door wie worden jullie meestal opgehaald van school?
- Kleine aap wordt opgehaald door grote aap. Wie is grote aap, denken jullie? (vader; oom; opa; oppas; ...)
- Kleine en grote aap komen in de file terecht. Waar zien jullie dat aan? (heel veel voertuigen/auto's)

achter elkaar in de rij)

- Grote aap duikt ineens halverwege de file op. Hoe komt hij daar terecht, denken jullie? (grote aap heeft op zijn motor de andere wagens in kunnen halen; ...)
- Wat gaan kleine en grote aap doen? Naar wie zijn ze op weg? Waar zien jullie dat aan? (naar huis, naar moeder aap en de broertjes en zusjes aap; naar een kinderpartijtje; op familiebezoek; ...)

Personages

Bespreek met de juryleden de personages in het verhaal.

- Hoe gedraagt kleine aap zich? (ondeugend; stout; stoer; dapper; gevaarlijk; grappig; aardig; onhandig; ongehoorzaam; gehoorzaam; ...) Waar zie je dat aan? (kleine aap springt zomaar van de motor en gaat bij grote aap vandaan; kleine aap pakt een stukje van de taart; hij steekt zijn tong uit naar de haan; hij wisselt van zijn vieze rode shirt voor een schoon blauw shirt; hij deelt een ijsje uit aan de eland; hij laat zijn ijsje vallen op de helm van grote aap; hij pakt zomaar een cadeaudoosje en een schelp; hij springt weer bij grote aap in de wagen; hij heeft een andere kleur helm op, gepakt van een van de acrobaten; hij geeft een schelp cadeau aan de andere grote aap, die al meer schelpen heeft; ...)
- Wat vinden jullie van het gedrag van kleine aap? Zouden jullie durven wat kleine aap doet? Zijn jullie ook wel eens ondeugend?
- Halverweg is grote aap weer te zien. Hij kijkt achterom. Hoe kijkt hij? (geschrokken; bang; ...) Waarom kijkt hij achterom? (grote aap ontdekt nu pas dat kleine aap weg is; grote aap is bang dat de vossen kleine aap hebben opgetakeld; grote aap voelt dat er iets op zijn helm valt, maar hij weet niet wat; ...)
- De bestuurders van de andere wagens zijn ook allemaal dieren. Wat vinden jullie daarvan? Passen de dieren bij de wagens waarop ze zitten? (koningsauto/koning leeuw/katten als bedienden; brandweerauto/slangen – brandweerslang; octobus/inktvis-octopus; piratenschip/krokodil; wastrein/wasberen; vuilniswagen/ratten; ...) Welke wagen zouden jullie willen besturen?

Humor

Bespreek met de juryleden de humor in het verhaal.

- Hebben jullie grappige onderdelen gezien in het verhaal? (brandweerslangen komen uit manden (als bij een bezweringsact); vis leest een boek in de vissenwagen vol water; stoere boef rijdt in roze auto; speen met bot voor kleine hond; kleine muizen die in de ziekenauto een grote olifant verplegen; de pleisters op kleine aap nadat hij in de cactussen is gesprongen; een konijn in een wortelracewagen; vogels die de wafel en hageltjes van de ijsjeskar opeten; vossen die met hun hijskraan alle knuffels van de wagens stelen; de woonwagen op de laatste prent hangt in de boom; ...)
- Welke tekening of welk voertuig vinden jullie het grappigst?

Illustraties

Bespreek met de juryleden de illustraties.

- Er zitten veel patronen in de tekeningen. Welke herhalingen in de tekeningen zien jullie? (twee roodborstjes aan begin en eind/andere vogels; geknipte en ingekleurde autotekeningen op school/file vol voertuigen; om en om rode en blauwe bloem; petten van de dieren op de televisiewagen; kroon op de koningswagen/kroon op de kop van de leeuw; driehoekig licht van filmprojectie/driehoekig zeil; buizen vol op kleur gesorteerde vissen; cactussen op het dak van de hondenwagen/cactussen langs de weg; de hoeken in de gestreepte rietjes bij de limonadekar/de hoekige grafiek op de monitor van de muis; de vorm van de molshoop/vogelkooi/bijenkorf en sneeuwbol op de taxi's; de wortel op de wortelsnackwagen/wortelracewagen; de vorm en kleur van de hijskraan/de vorm en kleur van de vossenstaarten; ...)
- De wagens in de file staan ook vaak in verbinding met elkaar? Welke verbindingen zien jullie? (brandweerslang spuit brandje in koekenpan uit, filmwagen filmt de brand, op de televisie in de geitenwagen is de brand te zien; schoonmaakwagen ruimt op na de vuilniswagen; varkens kijken film op het zeil van de piratenwagen, de film gaat over een schip; nijlpaarden en olifant drinken allemaal van de limonadewagen; kleding die gewassen wordt, gedroogd, gewalst en opgevouwen; acrobaten die uit de cementwagen geschoten worden en op de takelwagen landen; ...)
- Wat vinden jullie ervan dat er zo veel te zien is op de prenten? Kijk je dan extra goed naar alle kleine onderdelen van de tekening?

Tot slot

- Wat vinden jullie ervan dat er geen tekst in dit boek voorkomt? Heb je de tekst gemist of juist niet? Wil je liever een verhaal met of zonder tekst?

Creatieve opdracht

Materiaal

- Kleurpotloden
- Wit tekenpapier
- Vellen papier met allerlei verschillende patronen
- Schaar
- Pen

- Welk voertuig ontbreekt er nog aan de file? Welke kleur heeft het voertuig? Wat wordt er op dat voertuig gedaan? Laat de juryleden dat voertuig tekenen en kleuren.
- De dozen van de giraffen, het cadeautje van kleine aap, de kleding van de dieren – overal zijn patronen (streepjes, ruitjes, golven, etc.) te zien. Laat de juryleden zelf een cadeaudoos knippen en plakken. Welk dier of welk cadeau zit in hun doos? Laat de juryleden het dier of cadeau erbij tekenen.

Extra titels

- Hoe ga ik op reis / Elle van Lieshout (Zwijsen, 2019) – vervoermiddelen, samenleesboek
- Waar is de blauwe auto / Joachim Krause (Uitgeverij Holland, 2016) – vervoermiddelen, zoekplatenboek
- Otto rijdt heen en weer / Tom Schamp (Lannoo, 2007) – file, vervoermiddelen
- Ik neem je mee / Linde Faas (Lemniscaat, 2018) – fantasie, tekstloze prentenboeken
- Varen!: een zoek- en ontdekboek / Doro Göbel (Ploegsma, 2018) – varen, tekstloze prentenboeken
- De paraplu / Ingrid & Dieter Schubert (Lemniscaat, 2017) – reizen, tekstloze prentenboeken
- Voor Aap / Mark Janssen & Suzanne Diederens (Van Goor, 2018) – cadeaus

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.